

1. Запровадження програмно-цільового принципу управління інноваційною діяльністю.
2. Визначення засад створення системи підготовки спеціалістів для основних галузей високотехнологічного виробництва
3. Визначення засад створення інноваційної інфраструктури (сприятиме розвитку організаційних структур трансферу технологій в Україну, визначить підходи до підтримки інноваційного підприємництва, в подальшому забезпечить реалізацію кластерного підходу до розвитку інноваційного бізнесу).
4. Визначення принципів функціонування інформаційно-консалтингової мережі (дозволить сформувати цілісну систему інформаційного забезпечення розвитку інноваційної діяльності).
5. Визначення джерел фінансування створення та функціонування інноваційної системи (окреслить фінансове підґрунтя для функціонування всієї інноваційної системи).
6. Запровадження розробки та реалізації регіональної інноваційної програми. Така програма буде являти собою комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем інноваційного розвитку конкретної області в цілому, окремих галузей її економіки та територіальних громад. Всі заходи повинні узгоджуватись за строками виконання, виконавцями, ресурсним забезпеченням та підтверджуватись конкретними проектами. Заходи, завдання та показники програми інноваційного розвитку включатимуться до Програм економічного і соціального розвитку відповідної області на певний термін.

Інна ГРИШОВА

Уманський державний педагогічний університет

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація розширює інформаційне поле, диференціацію і відкриває нові можливості соціально-економічного людського розвитку, які пов'язані з використанням новітніх технологій, структурною перебудовою економіки. Відбувається еволюція приватних, державних і міжнародних інститутів, змінюється характер формування потреб, мотивів, стратегічних цілей суб'єктів господарювання. Водночас формується органічне поєднання зовнішніх і внутрішніх факторів виробництва, розподілу, обміну і споживання. Під впливом глобалізації знаходиться майже 40 % світового виробництва промислової продукції, 60 % – світового валового продукту, 70 – 80 % міжнародної торгівлі і світових фінансів. Однак залучення до глобальних процесів країн з різними економічними, технологічними та експортно-імпортними можливостями на умовах рівної інституціональної відкритості призводить до нерівних результатів, коли переваги глобалізації

використовують економічно розвинені країни, а слаборозвинені держави зазнають негативних наслідків. Разом з тим зміна зовнішніх і внутрішніх умов глобальної конкуренції обумовлює необхідність подальшого дослідження критеріїв і функцій мотиваційного механізму реструктуризації виробничого потенціалу, що обумовлює актуальність подальших досліджень питань реструктуризації переробних підприємств АПК в умовах глобалізації.

У більшості країн з перехідною економікою рішення багатьох проблем реструктуризації кризових підприємств було покладене на державу (*спеціальні урядові органи по приватизації, реструктуризації, банкрутству тощо*) Проведений Експертним інститутом аналіз економічної ситуації в українській промисловості [1-4], а також її оцінка керівниками підприємств дозволяє виділити чинники, що негативно впливають на стан в промисловості, і запропонувати невідкладні заходи по виходу з кризи в умовах глобалізації. Серед таких чинників, вони вважають, сьогодні найбільш важливими є наступні:

– трансформація інфляції в кризу неплатежів і виникнення в економіці “боргового навісу”;

– відсутність механізму забезпечення інтересів власників і безконтрольність менеджерів;

надмірно повільна внутрішня реструктуризація підприємств.

Для того, щоб забезпечити поточні податкові надходження до бюджету від промислових підприємств, необхідно створити умови для їх нормального функціонування. У цих цілях потрібно виконання двох груп заходів - в макроекономічній і юридичній сферах і по первинному фінансовому оздоровленню самих підприємств.

Для первинного фінансового оздоровлення підприємств треба провести реструктуризацію їх заборгованості. Ця процедура повинна включати: по-перше, анулювання заборгованості підприємств по сплаті штрафних санкцій за несвоєчасне перерахування коштів до бюджету і до позабюджетних фондів - отримати ці суми з підприємств практично нереально; по-друге, реструктуризацію суми прямого боргу, яку можна здійснити різними методами.

Заходи по макроекономічному регулюванню, а також по первинному фінансовому оздоровленню підприємств не можуть вирішити усіх питань переходу до економічного зростання. Це обумовлено цілим рядом причин загальнішого характеру. Перша з них пов'язана з недоліками проведеної приватизації, в результаті якої на більшості підприємств так і не з'явилися ефективні власники. Вихід з кризи в цій сфері лежить в області організаційної і інституціональної реструктуризації підприємств.

Другою причиною є невміння багатьох підприємств робити і збувати свої товари при тому, що влаштовує покупців співвідношенні «якість/ціна», надмірно повільна внутрішня перебудова діяльності підприємств.

Після того, як буде проведено первинне фінансове оздоровлення підприємств і виникнуть умови для появи власників, зацікавлених в їх ефективному функціонуванні, стане можливим здійснення реальної перебудови діяльності підприємств, при якій необхідно вирішити декілька завдань.

Передусім, слід завершити процес звільнення підприємств від виконання функцій, не властивих їм як суб'єктам ринкової економіки.

Проте, на нашу думку, саме активна реструктуризація підприємств стає сьогодні найважливішим завданням і для самих підприємств, і для держави.

Таким чином, будь-яка фірма повинна дивитися вперед, щоб ясно усвідомлювати, куди вона хоче йти і яким чином дістатися до мети. Не слід пускати на самоплив власне майбутнє. Головною метою і одночасно головним змістом цього процесу стає реструктуризація підприємств, що включає широкий комплекс форм, методів і інструментів по забезпеченню стійкого розвитку.

Нині реструктуризація - один з істотних напрямів діяльності практично будь-якої компанії, націленої на успішний бізнес, а також ефективний ринковий інструмент підвищення її конкурентоспроможності. Реструктуризація - це взаємозв'язані комплексні зміни структур, які забезпечують функціонування агропромислового підприємства в цілому.

Серед пріоритетних напрямів реструктуризації: правова, фінансова, організаційна, управлінська і виробнича.

Багато підприємств отримали в спадок надмірну інфраструктуру, яка позбавляє їх можливості бути прибутковими. Законодавство також безпосередньо пов'язане з цим процесом. Податкове законодавство, мито, тарифи і т.д. повинні розроблятися з урахуванням головної мети - сприяння зміцненню конкурентоспроможності підприємств.

Література

1. Дмитриева И.В. Методологические аспекты структурирования производственного потенциала Украины в глобальной экономике / Дмитриева И.В., Кучерук Т.Г.// Прометей: Региональный сборник научных трудов по экономике / Донецкий экономико-гуманитарный институт; Институт экономико-правовых исследований Национальной академии наук Украины - Донецк: ООО "Юго-Восток, Лтд", 2004. – Вып. 15. – С. 88-91.

2. Кучерук Т.Г. Воздействие реструктуризации производственного потенциала хозяйствующих субъектов на эволюцию форм международного экономического партнерства / Кучерук Т.Г.// Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. Випуск 69. – Донецьк, ДонНТУ, 2004. – С. 86-91.

3. Гриценко Н.В. Світовий досвід реструктуризації підприємств / Н.В. Гриценко // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 6 (72). – С. 67–72.

4. Mityay O. Ukraine's positions in international ratings evaluation as a factor of its competitiveness/ I. Gryshova, I. Kryukova, O. Mityay // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 5-6. – С. 24–27.